Regionale Energie Strategie

Opiniërende raadsronde 3 april 2025

Welkom bij de opinierende raadsronde voor de RES 2.0

Vraag die tijdens deze bijeenkomst centraal staat:

“Wat vindt de gemeenteraad van Zutphen van de voorgestelde insteek voor de RES 2.0 én wat wilt u mee geven aan de regio in de voorbereiding van de ontwerp RES 2.0?”

Daarnaast weet u straks ook:

- Wat een Regionale Energie Strategie (RES) is;
- Wat de insteek van de RES 2.0 van de regio Stedendriehoek is;
- Hoe ons energiesysteem er in de toekomst uitziet; én
- Wat de principes van het energieperspectief zijn en hoe deze passen bij de gemeente Zutphen.

Zutphen

Hoe en wanneer kunt u een bijdrage leveren?

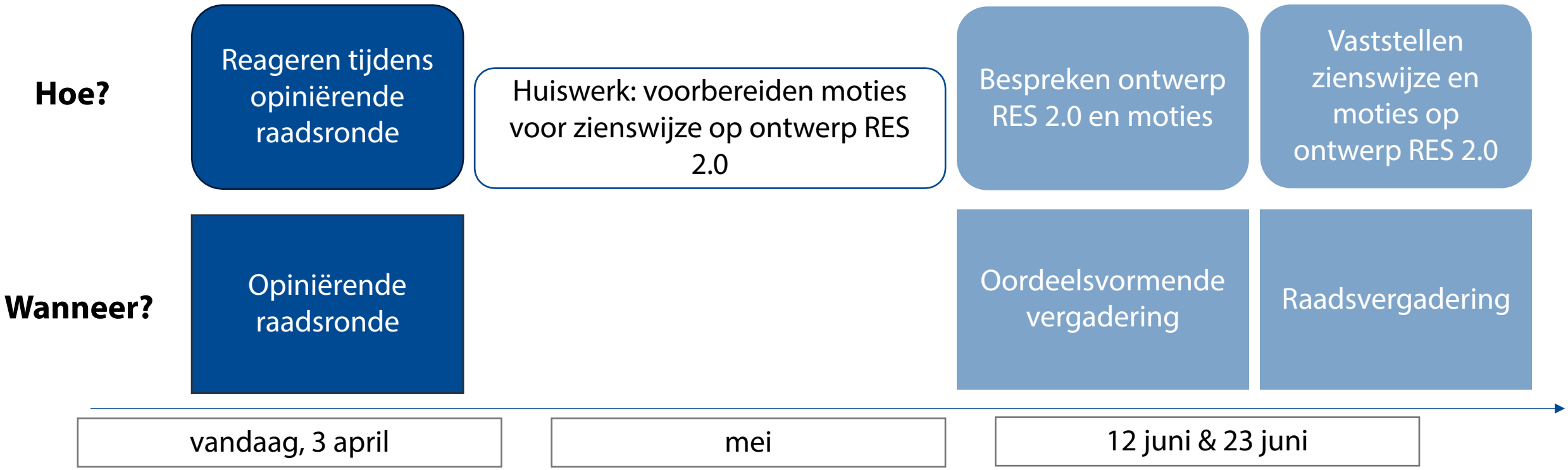

Regionale Energie Strategie

Wat is een Regionale Energie Strategie?

Een **Regionale Energie Strategie (RES)** is een plan waarin gemeenten, provincies, waterschappen en andere lokale partners samenwerken om de energietransitie in hun regio vorm te geven. De RES is ook een manier om samen te werken aan de energietransitie door kennis en inzichten uit te wisselen.

Een RES bestaat uit twee onderdelen:

1. regionaal bod; én
2. regionale strategie.

De RES komt voort uit het Nederlandse Klimaatakkoord. Daarin staat onder andere dat Nederland in 2030 over genoeg zonne- en windparken op land moet beschikken om 35 terawattuur (TWh) aan duurzame elektriciteit te kunnen opwekken. Het bod in de RES is de bijdrage van een regio aan deze doelstelling én de strategie geeft aan hoe ze die bijdrage gaan leveren.

De RES van de regio Stedendriehoek

1 TWh is voldoende elektriciteit voor 400.000 huishoudens. Het is ook circa 20% van de elektriciteit die we in de Stedendriehoek in 2050 nodig hebben.

In 2021 is de RES 1.0 van de Regio Stedendriehoek vastgesteld door alle betrokken gemeenteraden, Provinciale Staten en de Algemene Besturen van de waterschappen Vallei en Veluwe en Rijn en IJssel. In deze RES stond het volgende:

- In 2030 wekken wij met behulp van zonnepanelen op land, windmolens en zonnepanelen op grote daken 1,07 TWh aan elektriciteit op. Dit is onze bijdrage aan de landelijke doelstelling (bod).
- Het draagkracht van het landschap is leidend voor het bepalen van onze bijdrage aan landelijke doelstellingen (strategie).
- We hebben met elkaar afgesproken dat wij lokaal eigenaarschap en landschappelijke inpassing van zon- en windprojecten vastleggen in lokaal beleid en ons best gaan doen om het bod te halen.

Hoe staat het nu met het bod?

1 TWh is voldoende elektriciteit voor 400.000 huishoudens. Het is ook circa 20% van de elektriciteit die we in de Stedendriehoek in 2050 nodig hebben.

S3H Gerealiseerd

0,37 TWh (34,5%) 2023	0,011 TWh (10%) 2023	0,108 TWh (21%) 2023	0,248 TWh (55%) 2023
Waarvan gerealiseerd in de gemeente Zutphen:	0,011 TWh 10% 2024	0,013 TWh 2,5% 2024	0,015 TWh 3,3% 2024

De wereld is ondertussen veranderd..

Foto: Pixabay.com

Nieuwe regels voor windturbines op land

12 april 2024, 08:49 Algemeen 1.358 keer gelezen

Omwonenden Windparken Nederland, een netwerk waaraan vele lokale actiegroepen, stichtingen en overige omwonenden van windturbines in het land deelnemen, heeft in een brief aan de Eerste en Tweede Kamer haar zorgen uitgesproken over de nieuwe normen voor windturbines die ter beoordeling voorliggen.

Omwonenden Windparken Nederland vertegenwoordigt een groep van ruim 100 partijen tegen windturbines op het land. Zij laten de stem horen van tienduizenden verontruste burger en direct benadeelde omwonenden, van Den Helder tot Limburg en van Groningen tot Zeeland. Eind 2023 spraken diverse partijen zich reeds uit in het document 'GNOEG IS

Tarieven dagelijks omhoog

Gasprijs gaat door het plafond en blijft stijgen

De gasprijs overtreft het niveau van de energiecrisis in 2023. Honderdduizenden huishoudens betalen al meer dan 1,45 euro per kubieke meter, de maximumprijs van het oude prijsplafond.

Ton Voermans

Utrecht

Die 1,45 euro was de maximale prijs die de overheid verantwoord achtte tijdens de energiecrisis. Met het zogeheten prijsplafond werd geregeld dat hogere prijzen door de overheid werden gecompenseerd. Die regeling bestaat niet meer, terwijl de prijzen razendsnel stijgen.

Het eerste energiebedrijf is al overstag, volgens vergelijkingssite Keuze.nl. Energieleverancier Pure Energie rekent sinds gisteren een bieke meter. Wie een energiecontract met dynamische prijzen heeft, waarbij de gasprijs op dagbasis wordt berekend, betaalt deze week al de hoofdprijs: maandag en dins- dag 1,47 euro voor een kuub gas. B nieuwe variabele contracten scho de prijs al door de 1,50 euro. Ru 300.000 huishoudens hadden 1 december een contract met variabele gasprijs.

Volgens Geert Wirken Keuze.nl is er veel onrust bij sen die een contract willen ten. „We hadden een mevro een dynamisch contract die snel mogelijk vanaf wilde vast contract met lagere wilde hebben." Wie e misch contract heeft, ka vanaf. Er is doorgaans g termijn en de nieuwe kan snel leveren.

destentor.nl e-mail: apeldoorn@destentor.nl zaterdag 18 november 2023

DE STENTOR Apeldoorn

Knelpunten ook tegenslag in omschakeling naar 'energieneutraal' Apeldoorn

Het transformatorstation aan de Talingweg. In Apeldoorn lijken de problemen met het elektriciteitsnet nu te gaan knellen.

Problemen stroomnet bedreiging voor woningbouw en bedrijven

Capaciteitsproblemen op het stroomnet gaan Apeldoorn de komende jaren raken. Zo zullen ingrijpende gevolgen hebben voor bedrijvigheid, voor woningbouw en voor verduurzaming, zo waarschuwt de gemeente.

Johannes Rutgers
Apeldoorn

Het probleem hing al een tijd in de lucht, maar nu is het een stuk concreter geworden voor Apeldoorn en omgeving. De afgelopen weken zijn uit meerdere hoeken waarschuwingen gekomen over het elektriciteitsnet in deze regio. Het Rijk en netbeheerders Tennet en Liander maken duidelijk dat harde maatregelen nodig zijn. En dat het ongaan kneellen.

Zo is er nu een bedreiging voor woningbouwplannen. Apeldoorn wil de komende jaren duizenden woningen toevoegen. De gemeente gaat de komende tijd met Liander in kaart brengen wat de (on)mogelijkheden zijn van het lokale netwerk. Daar moet dan de planning van de bouwprojecten op worden afgestemd. Dat onderzoek zal ongeveer een half jaar duren.

Onzeker

Ook versteging, verplaatsing of uitbreiding van bedrijven staat onder druk. Tot 2029 zijn nieuwe 'grootverbruikaansluitingen' of uitbreidingen van bestaande aansluitingen niet mogelijk, is de boodschap. De ontmappingsroute is dat bedrijven zelf voortvarend zijn in hun energieopwekking. Of dat ondernemingen op bedrijventerreinen hun elektriciteitsverbruik onderling afstemmen.

Op dit moment is er vooral veel onzeker, maakt wethouder Danny Huizer (GroenLinks) duidelijk. Erover gens beginnen te bouwen – woningen, een bedrijf – is niet meer vanzelfsprekend. Apeldoorn voert volgens Huizer overleg 'onder hoge druk' met Liander. „Waar kan wel wat, welke stappen kunnen we zetten? Eens in de veertien dagen zitten we om de tafel."

Ondertussen probeert de gemeente zowel bedrijven als particulieren te ondersteunen bij het zoeken naar eigen oplossingen, zegt Huizer. Bijvoorbeeld het toepassen van nieuwe technieken, zoals lokale opslag van zelf opgewekte elektriciteit.

De knelpunten in het stroomnet zijn ook een tegenslag in de omschakeling naar een 'energieneutraal' Apeldoorn. In 2050 moet in deze gemeente net zo veel energie worden opgewekt als er wordt verbruikt. De weg om die ambitie te maken, verloopt al moeizaamder dan gepland. Apeldoorn loopt al jaren achter op het eigen schema. Dat blijkt ook weer uit de nieuwste tussenstand, die onlangs is gepresenteerd.

Zonneparken

De situatie op het stroomnet maakt ook vast aan het doel windmolens te plaatsen. Voorlopig zijn die buiten beeld aan de wespendijf, een vogelsoort, te beschermen. De weidehouder heeft hoop op technische ontwikkelingen, waardoor het draaien van windturbines kan worden afgestemd op de aanwezigheid van die vogel.

„Ik ga dit soort tegenslagen in elk geval niet gebruiken om achteroverte leunen en niets meer te doen", zegt Huizer. „We zijn niet chagrijnig, maar extra gemotiveerd om aan de slag te gaan. Wel met het besef dat het lastig is en dat we realistisch moeten zijn. Maar we gaan niet afwachten."

> **We beseffen dat het lastig is en dat we realistisch moeten zijn**
>
> – Danny Huizer, wethouder energietransitie Apeldoorn

De situatie onderstreept nog eens het belang van het besparen van energie, benadrukt Huizer. Wat niet gebruikt wordt, hoeft ook niet opgewekt.

Vervoer en verwarming

De verwachting is dat het elektriciteitsgebruik in Nederland fors omhoog gaat. Omdat elektriciteit een steeds grotere rol gaat spelen bij vervoer, maar vooral ook verwarmen. Vandaar dat Holzer hoopt dat voor dat verwarmen opties als aquathermie (warmte uit oppervlaktewater), geothermie (aardwarmte) en warmte uit de rioolwaterzuivering breed toegepast kunnen worden in Apeldoorn.

De laatstgenoemde warmtebron zal in Kerschoten en mogelijk in meer wijken worden benut. Aquathermie lijkt met name in De Maten interessant: daar is met vijvers en sloten veel oppervlaktewa-

Energiesysteem van de toekomst

Zutphen

ENERGIESYSTEEM

van de toekomst

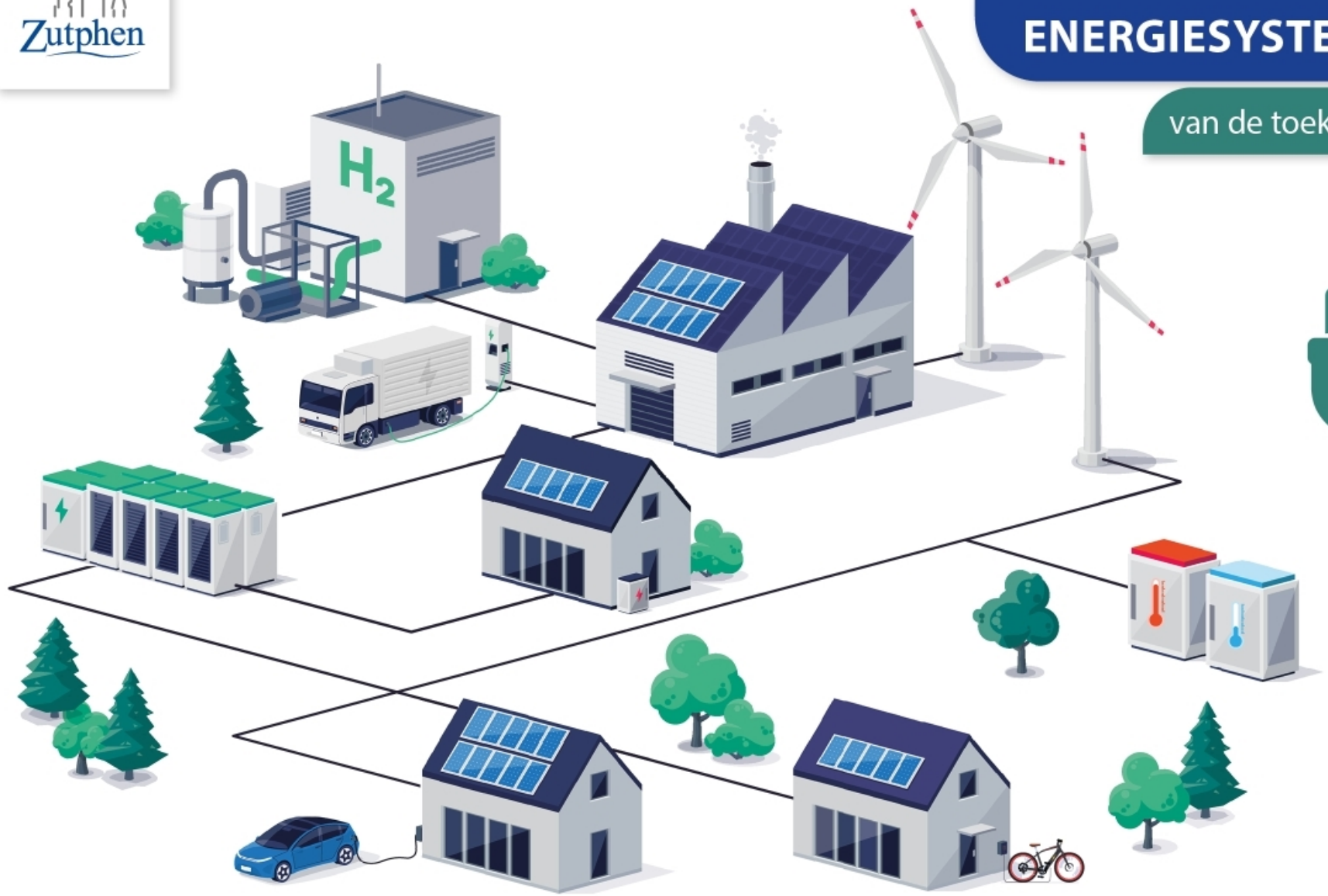

Het nieuwe energiesysteem is de insteek voor de RES 2.0

Verschil tussen RES 1.0 en RES 2.0:

- RES 1.0: Hoeveel **elektriciteit** kunnen we op basis van de draagkracht van het landschap opwekken.
- RES 2.0: Wat willen we in de toekomst in de regio doen, hoeveel en wat voor soort **energie** is hier voor nodig.

De RES 2.0 bestaat straks uit:

1. een regionaal bod voor wind- en zonne-energie, als onderdeel van een energiemix waar ook andere bronnen van energie in mee worden genomen;
2. een strategie met oog op het energiesysteem van de toekomst (ook wel energieperspectief genoemd) en lokaal eigenaarschap.

Het energieperspectief van de regio

Wat is het energieperspectief?

Uitgangspunten en principes

Met de uitgangspunten en principes omschrijven we naar welk toekomstbeeld we samen met onze partners in de regio toe werken.

Kwantificering van de energiestromen

Om het bod voor de RES en onze inspanningen in de regio te concretiseren proberen we het toekomstbeeld in getallen uit te drukken.

Passen de uitgangspunten bij het energiesysteem in Zutphen?

Het korte antwoord: JA!

<u>Enkele voorbeelden:</u>

"Het energiesysteem is decentraler. Duurzame energie is namelijk overal om ons heen beschikbaar."

Dit principe sluit aan bij onder andere de Transitievisie Warmte van de gemeente Zutphen. In de Transitievisie Warmte is te lezen dat er in de toekomst voornamelijk gebruikt gemaakt wordt van verschillende natuurlijke bronnen in de omgeving en elektriciteit om huizen te verwarmen en inwoners te voorzien van warm water.

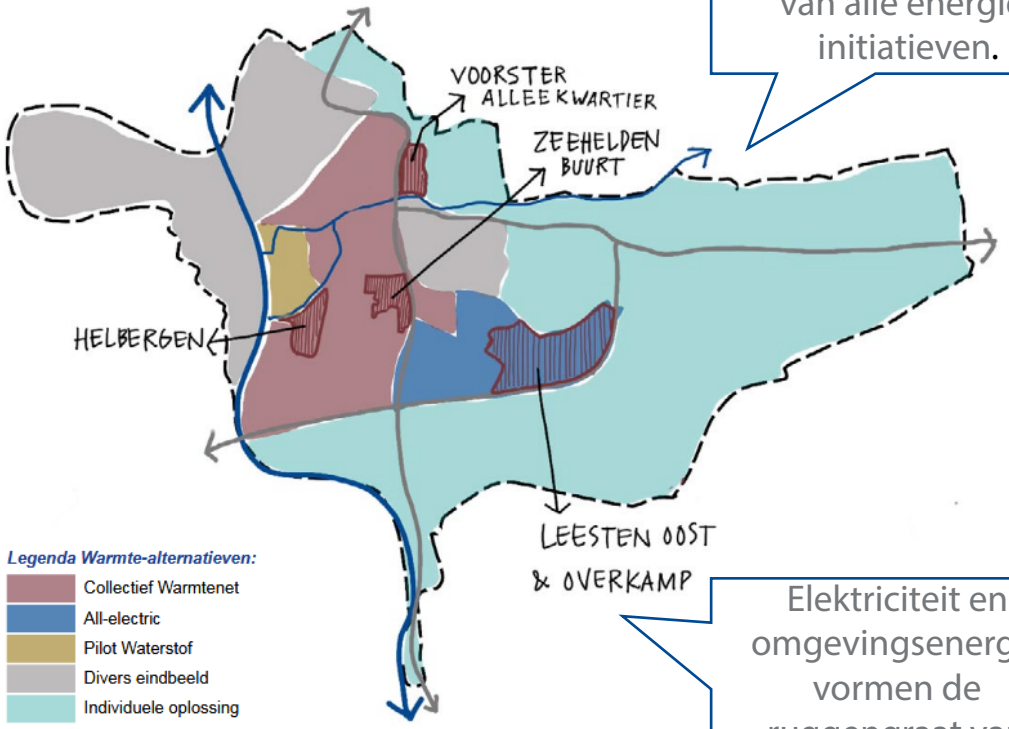

Besparen en doelmatig gebruik van energie zijn onderdeel van alle energie-initiatieven.

Elektriciteit en omgevingsenergie vormen de ruggengraat van onze energievoorziening.

Zutphen

Passen de uitgangspunten bij het energiesysteem in Zutphen?

"Het overgrote deel van de elektriciteit gaat in 2050 eerst door een flex- of bufferproces voor het creëren van dagbalans en seizoen balans."

Dit principe zien we terug in de startbuurten voor warmtenetten, de ontwikkeling van een Smart Energy Hub op bedrijventerrein De Mars én de problemen op het elektriciteitsnet.
Energie wordt namelijk niet altijd gebruikt op het moment dat het opgewekt wordt. We maken met dit uitgangspunt de afspraak om de opslagcapaciteit van ons lokale energiesysteem te vergroten. Zo hebben inwoners en ondernemers ook energie op momenten dat het nodig is maar niet opgewekt wordt.

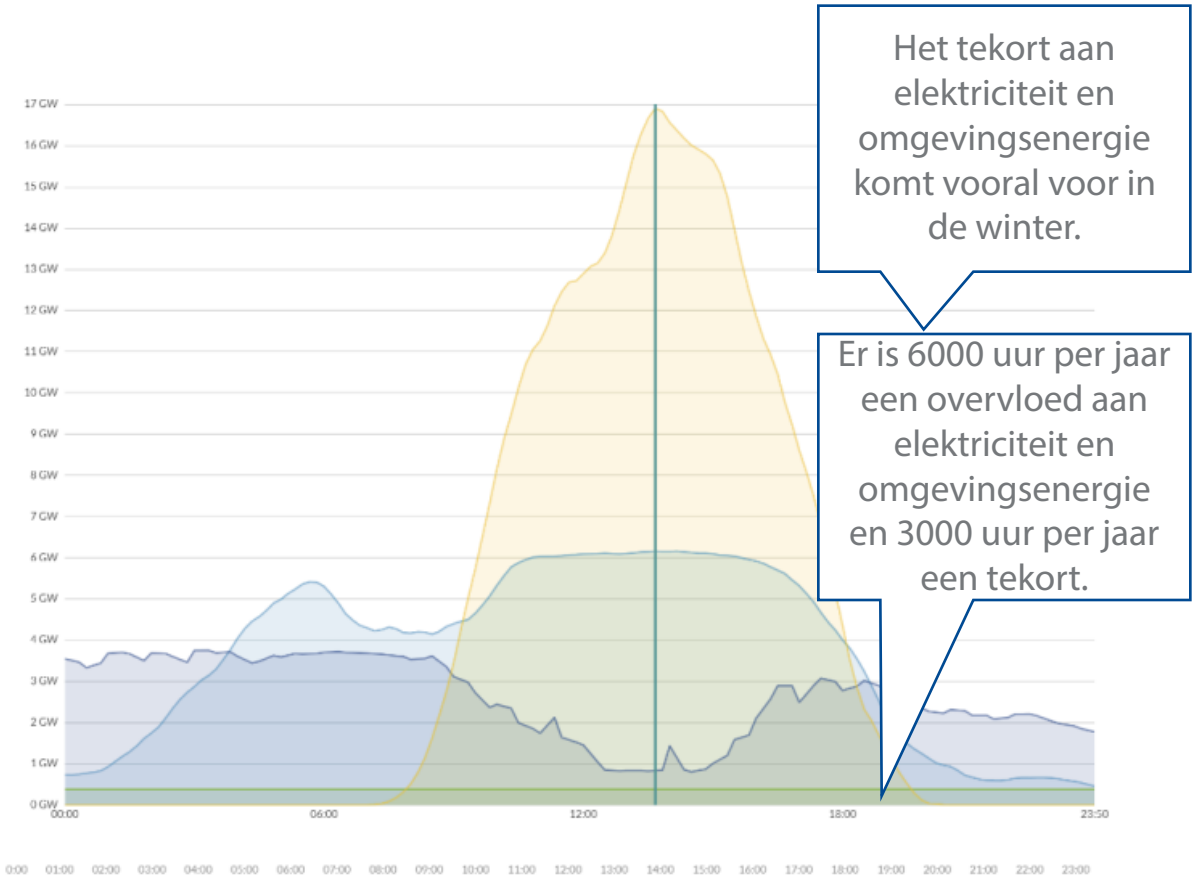

Passen de uitgangspunten bij het energiesysteem in Zutphen?

"We wekken een groot deel van onze energie in de regio op. We zorgen voor een combinatie van verschillende soorten energie. En we zorgen dat grootschalige en kleinschalige energieopwekking op elkaar is afgestemd."

Dit principe past natuurlijk bij de opdracht die wij vanuit het Klimaatakkoord hebben gekregen en is ook de aanleiding dat wij een RES opstellen. We zien nu dat lokale energieopwekking van elektriciteit ook nodig is om ontwikkelingen, zoals woningbouw, mogelijk te maken.

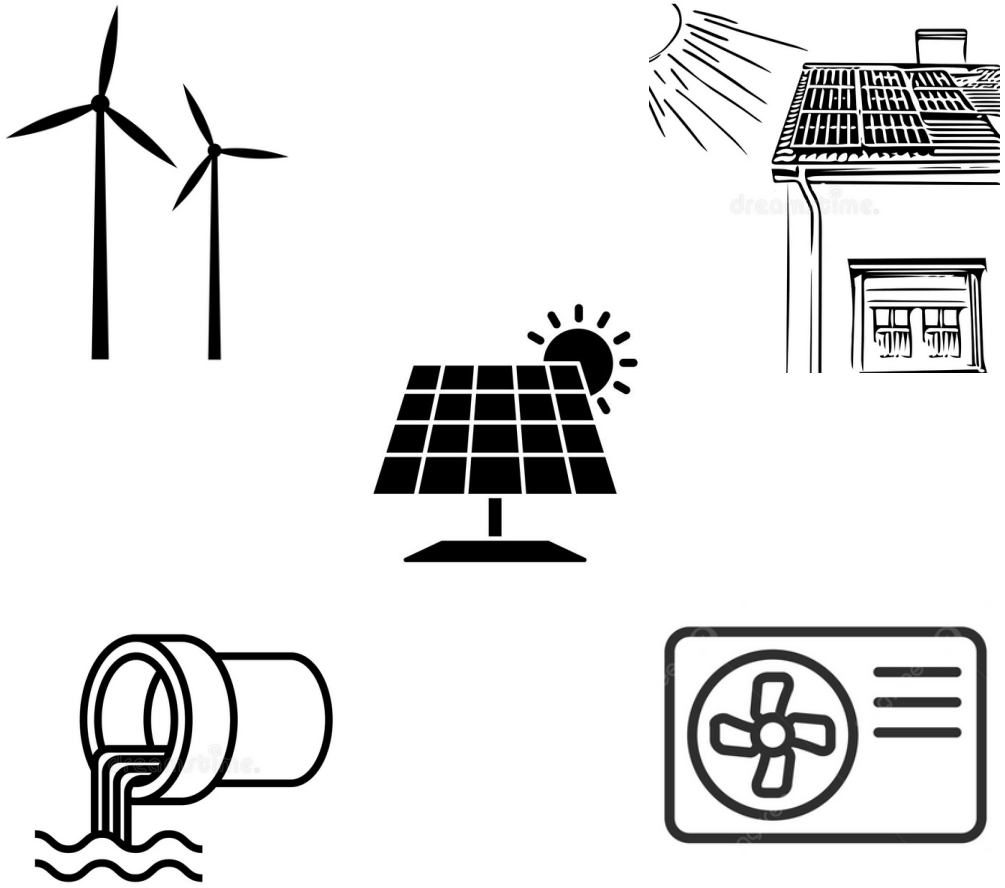

Samenvatting

We stellen in 2025 samen met partners in de regio een Regionale Energie Strategie op waarin staat:

- → hoe en hoeveel elektriciteit we in 2035 in de regio willen opwekken;
- → uitgangspunten en principes voor het toekomstig energiesysteem waar we samen met onze partners in de regio naar toe werken; én
- → kwantificering van de energiestromen in de regio op het gebied van vraag naar energie, aanbod van energie en flex- en bufferprocessen.

Met deze insteek werken we toe naar **betaalbare, betrouwbare en duurzame energievoorziening**. Die energievoorziening hebben we nodig voor het uitvoeren van onze woningbouwplannen, uitbreidingen van bedrijventerreinen en de ontwikkeling van werklocaties. Maar ook om onze woningen en gebouwen te verwarmen zonder fossiele brandstoffen en om het verkeer, de industrie en de landbouw minder belastend te maken voor het milieu.

Tijd voor het gesprek

De twee vragen die vandaag centraal staan:

1. **Wat vindt u van de voorgestelde insteek voor de RES 2.0?**
2. **Wat wilt u mee geven aan de regio in de voorbereiding van de ontwerp RES 2.0?**

Voor de volgende keer:

Zorg ervoor dat u voor de volgende bijeenkomst eventuele moties en/of een zienswijze voorbereidt met uw fractie. Werk hierbij samen met andere fracties, zowel binnen de gemeenteraad van Zutphen als met gemeentes in de regio Stedendriehoek.

Bedankt voor jullie aandacht.

Yara van Weert

06 39071682

y.vanweert@zutphen.nl

Zutphen.nl

Zutphen